

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Χαιρετισμός Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου
«52 χρόνια από το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή»**

Κυριακή, 19 Ιουλίου 2026

Συμπατριώτισσες, Συμπατριώτες,

Πενήντα δύο χρόνια συμπληρώνονται φέτος από την αποφράδα μέρα της 20^{ης} Ιουλίου του 1974. Μια μαύρη επέτειος, τα θλιβερά γεγονότα της οποίας σημάδεψαν ανεξίτηλα την ιστορία της πολύπαθης πατρίδας μας. Ένας ακόμη Ιούλης που βρίσκει το νησί μας βίαια μοιρασμένο, να στενάζει υπό το βάρος της παράνομης τουρκικής κατοχής και τον λαό της Κύπρου να κουβαλά την αδικία του ξεριζωμού και τον πόνο της προσφυγιάς.

Σήμερα, στρέφουμε ξανά τη σκέψη μας στους ανθρώπους που προάσπισαν τη συνταγματική νομιμότητα και τη δημοκρατία κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος. Μνημονεύουμε εθνική υπερηφάνεια τα παλληκάρια που όρθωσαν το ανάστημά τους απέναντι στον Τούρκο εισβολέα. Τιμώντας με βαθιά ευλάβεια τη θυσία τους, κρατάμε άσβεστη τη μνήμη της κατεχόμενης γης μας και ζωντανή τη φλόγα του αγώνα για την επιστροφή στις πατρογονικές μας εστίες.

Την ίδια στιγμή, ανανεώνουμε την υπόσχεσή μας για την εκπλήρωση του εθνικού μας χρέους. Η αυταπάρνηση που επέδειξαν οι ήρωες μας για την υπεράσπιση της ελευθερίας συνιστά υπόμνηση της δικής μας ιστορικής ευθύνης. Οφείλουμε να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για τον τερματισμό της απaráδεκτης και στάσιμης κρατούσας κατάστασης, διεκδικώντας με σθένος την απελευθέρωση και την επανένωση της Κύπρου. Η πλήρης αποκατάσταση της δικαιοσύνης στον τόπο μας αποτελεί τη μοναδική οδό για την εκπλήρωση του οράματός τους για μια ελεύθερη και ευημερούσα πατρίδα.

Προς την κατεύθυνση αυτή, θέτουμε ως φωτεινό φάρο του δικού μας χρέους την υποδειγματική πορεία που συνειδητά ακολούθησαν οι ήρωές μας. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, οφείλουμε να αναλογιζόμαστε με εθνική αυτογνωσία εκείνον τον καταστροφικό, σπαραγμό, ο οποίος κορυφώθηκε με τον απόλυτο παραλογισμό του προδοτικού πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου. Όχι, για να συντηρούμε διχαστικές τάσεις του παρελθόντος. Αντίθετα, για να προτάξουμε με σθένος, αποφασιστικότητα και ωριμότητα την ενότητα και την ομοψυχία του λαού μας. Οφείλουμε να θυμόμαστε ότι το πραξικόπημα έχει γράψει τις μαύρες, τις επώδυνες σελίδες στην ιστορία της πατρίδας μας. Ήταν αυτό το

εσωτερικό ρήγμα που εκμεταλλεύτηκε η Τουρκία για να επιβάλει τα έκνομα, μακροχρόνια επεκτατικά της σχέδια εις βάρος της πατρίδας μας.

Έκτοτε, ο λαός μας, παρά τη σθεναρή και ηρωική αντίσταση που επέδειξε για τη διαφύλαξη της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας, βιώνει καθημερινά τις οδυνηρές συνέπειες της τουρκικής εισβολής και κατοχής: Τον ξεριζωμό και τον βίαιο εκτοπισμό, τον απροκάλυπτο σφετερισμό των περιουσιών μας, το συνεχιζόμενο δράμα των οικογενειών των αγνοουμένων, τον παράνομο εποικισμό, τη συστηματική αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα και τη βάνανυση καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Οι συνέπειες αυτές συνιστούν κατάφωρη παραβίαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και ευθεία προσβολή της διεθνούς νομιμότητας, των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των θεμελιωδών αρχών του Ευρωπαϊκού Δικαίου. Αυτή η οδυνηρή πραγματικότητα αναδεικνύει το Κυπριακό ζήτημα στην πραγματική του βάση: Σε ένα διεθνές πρόβλημα εισβολής και παράνομης κατοχής, άρρηκτα συνδεδεμένο με την κατάλυση της κυριαρχίας και της ανεξαρτησίας ενός κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΗΕ.

Είναι αδιανόητο η Κύπρος, μια χώρα που αναγνωρίζεται διεθνώς ως πυλώνας σταθερότητας, ασφάλειας και συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή, να παραμένει για περισσότερο από μισό αιώνα υπό καθεστώς παράνομης κατοχής. Είναι απαράδεκτο οι νόμιμοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας να στερούνται των βασικών ελευθεριών και των δικαιωμάτων που απολαμβάνει, ως αυτονόητο κεκτημένο, κάθε άλλος Ευρωπαίος πολίτης.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει μετεξελιχθεί σε έναν αξιόπιστο, δημιουργικό εταίρο στην Ανατολική Μεσόγειο. Αυτό επιβεβαιώθηκε με τον πλέον εμφαντικό τρόπο κατά την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χώρα μας, ανάμεσα σε άλλα, πρωτοστάτησε στην εμβάθυνση της ευρωπαϊκής στρατηγικής αυτονομίας, στους τομείς της ασφάλειας, του εμπορίου, της ενεργειακής ανεξαρτησίας και της πολιτικής προστασίας, αποδεικνύοντας τη δυναμική της.

Στο πλαίσιο αυτό, οι προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας για την επίλυση του κυπριακού ζητήματος, εδράζονται σε ένα διευρυμένο δίκτυο ισχυρών διεθνών συμμαχιών, με αιχμή του δόρατος την ενεργή θεσμική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, επιδιώκεται με συνέπεια η ενεργός εμπλοκή της παγκόσμιας κοινότητας στις πρωτοβουλίες για τη συνολική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος.

Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη μια συγκροτημένη πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση αυτή, ως αποτέλεσμα των επίμονων ενεργειών της πλευράς μας αλλά και της πολυεπίπεδης εξωτερικής μας πολιτικής.

Όπως, διαχρονικά πράττουμε, θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε έμπρακτα τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Παρά τις προκλήσεις και τα υφιστάμενα εμπόδια, επενδύουμε στην αποφασιστικότητα του κ. Γκουτέρες, στο ενισχυμένο ενδιαφέρον της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη ρητή διασύνδεση των ευρωτουρκικών σχέσεων με την επίλυση του Κυπριακού, προσβλέποντας σε απτά και συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Ύψιστη προτεραιότητα του Προέδρου Χριστοδουλίδη αποτελεί η άμεση επανέναρξη του διαλόγου, η οποία θα στηρίζεται σε μία καλά προετοιμασμένη προσπάθεια, προκειμένου να οδηγηθούμε σε ουσιαστικό αποτέλεσμα. Στόχος είναι η διαμόρφωση ενός ευνοϊκού κλίματος και η δημιουργία των απαραίτητων προοπτικών, έτσι ώστε οι διαπραγματεύσεις να συνεχιστούν από το σημείο που διακόπηκαν, στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου.

Όπως έχει επανειλημμένα τονίσει η πλευρά μας, ζητούμενο είναι η μετεξέλιξη της πατρίδας μας σε ένα πραγματικά ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος. Θεμελιώδης προϋπόθεση για τη βιωσιμότητά του, αλλά και για την πλήρη αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δικαιοσύνης, είναι η απόλυτη συμβατότητα της λύσης με τα Ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών για την Κύπρο, τις αρχές της διεθνούς νομιμότητας και το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Απώτερος σκοπός παραμένει η επίτευξη μιας λύσης που θα απαλλάξει οριστικά τον τόπο μας από το αναχρονιστικό σύστημα των εγγυήσεων, τα επεμβατικά δικαιώματα και τα στρατεύματα κατοχής. Μιας λύσης που θα επιτρέψει σε όλους τους νόμιμους πολίτες της Κύπρου να συμβιώσουν και να συνδημιουργήσουν σε συνθήκες πλήρους ασφάλειας, ειρήνης και ευημερίας.

Πρέπει να τονίσω ότι σε κάθε διαπραγματευτική προσπάθεια το ανθρωπιστικό ζήτημα των αγνοουμένων, τίθεται σταθερά ως προτεραιότητα. Ήδη, η συγκροτημένη και έντονη δραστηριοποίηση σε νομικό και διπλωματικό επίπεδο, σε συγκεκριασμό με την απaráμιλλη αγωνιστικότητα και την επιμονή των συγγενών, έχει οδηγήσει στην εκταφή και την ταυτοποίηση μέρους των περιπτώσεων από τον αρχικό κατάλογο των 1.619 αγνοουμένων μας.

Παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες και τα πολυσύνθετα προβλήματα που αναφύονται, τόσο λόγω της παρόδου του χρόνου όσο και εξαιτίας της συστηματικής άρνησης της τουρκικής πλευράς να επιδείξει πνεύμα συνεργασίας, οι προσπάθειες της πλευράς θα εντείνονται.

Εκείνο που απαιτούμε είναι την παροχή τεκμηριωμένων και αδιαμφισβήτητων απαντήσεων για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, ως ελάχιστη υποχρέωση στις οικογένειές τους. Η Κυπριακή Δημοκρατία θα συνεχίσει να διεκδικεί δυναμικά από την ευρωπαϊκή και τη διεθνή κοινότητα την άσκηση των απαραίτητων πιέσεων προς την κατοχική δύναμη, ώστε να συνεργαστεί ουσιαστικά για την οριστική επίλυση της ανθρωπιστικής αυτής τραγωδίας, στη βάση επίσημων και αποδεικτικών στοιχείων.

Συμπατριώτισσες, Συμπατριώτες,

Η Κυπριακή Δημοκρατία σφυρηλατήθηκε μέσα από τους ηρωικούς αγώνες του λαού μας για την κατάκτηση της ελευθερίας και της αυτοδιάθεσής του. Λειτουργήσε εξ αρχής υπό αντίξοες συνθήκες και δοκιμάστηκε σκληρά, όμως, χάρη στις θυσίες και τις άοκνες προσπάθειες των πολιτών και της Πολιτείας, παρέμεινε όρθια και αλώβητη.

Η δική μας γενιά επωμίζεται σήμερα το ιστορικό χρέος να διαφυλάξει ως κόρη οφθαλμού τη δημοκρατία, την εδαφική ακεραιότητα και την κυριαρχία της Κύπρου μας. Οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι οι επόμενες γενιές θα ζήσουν σε μια πατρίδα ευημερούσα, ελεύθερη και επανενωμένη.

Μεταλαμπαδεύοντας άσβεστη τη φλόγα της επιστροφής στις πατρογονικές μας εστίες στη νέα γενιά, και μέσα από την αρραγή ενότητα των πολιτικών δυνάμεων και του λαού, θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε έτσι ώστε η πατρίδα μας να εξακολουθεί να εξελίσσεται ως ένα σύγχρονο, πρότυπο ευρωπαϊκό κράτος. Ένα κράτος που θα συνεχίσει απρόσκοπτα την αναπτυξιακή του πορεία, ενδυναμώνοντας τον καθοριστικό και δημιουργικό ρόλο που διαδραματίζει, ήδη, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην ευρύτερη περιοχή.

Αυτή θα είναι το ελάχιστο χρέος και η ύψιστη τιμή απέναντι στα παλικάρια που μνημονεύουμε σήμερα, αλλά και απέναντι στη θυσία κάθε ήρωα της πατρίδας μας. Αιωνία τους η μνήμη.